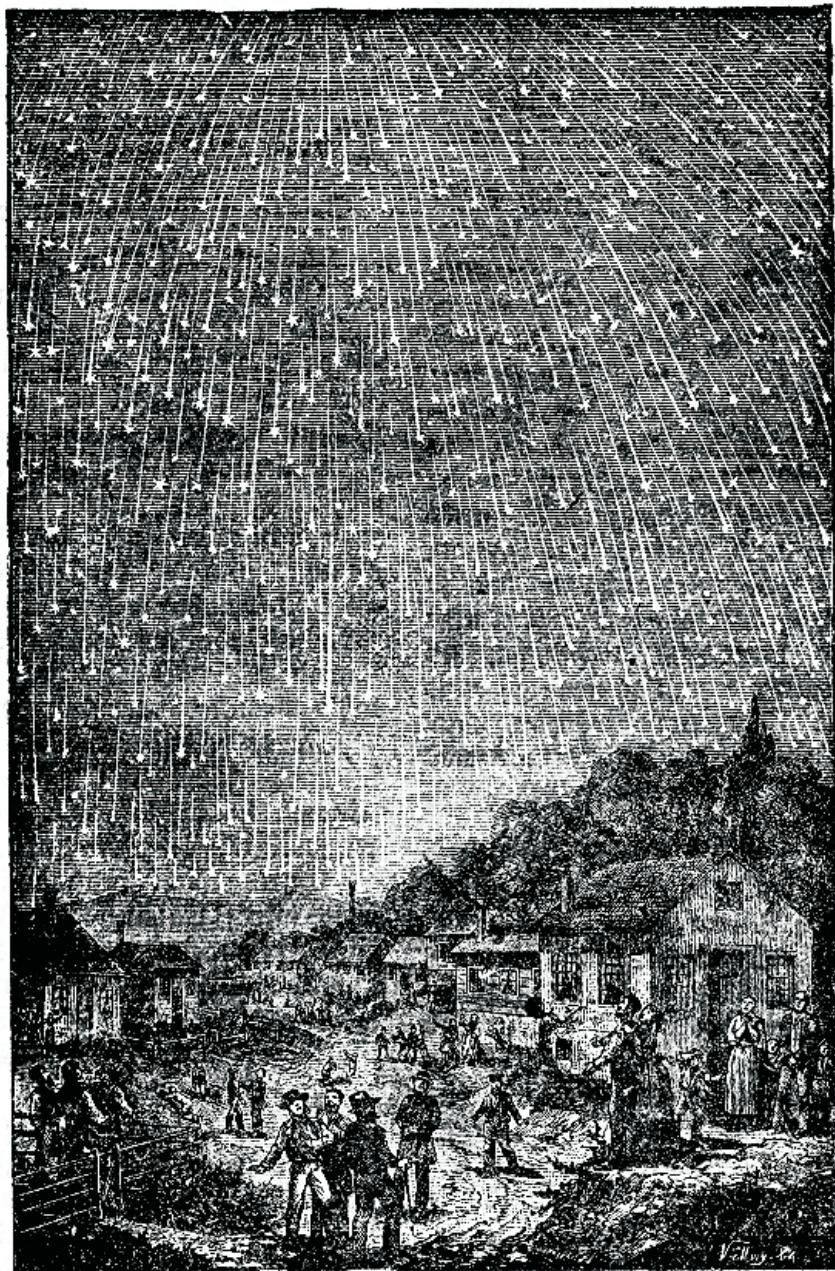

Tõe Sõnumid

7. aastakäik.

Talinnas, 1923.

Nr. 2.

Enur tähtede jadu.

Ajamärgid

„Kui teie seda kõigil näete, siis teadke et see Igi on usse ees.“

Meie oleme sagedasti rõhutanud, et Kristuse teine tulek piibllilist tõdeasi on, mille kohta iga usklik peab seisutoha võtma, et seda kas tõeks ja seega ka oma usualuseks võtta, ehk jälle ühes Piibli õpetusega ära heita. Kristuse teine tulek kui lõpusündmus, on ühes teiste selletaoliste piiblliliste lootustega, lahutamata ühendatud. Atestõusmine, kohus, Jumala riigi ülesseadmine ja teised, on sündmused, mis peavad Piibli õpetuse järele täide minema Kristuse jälletulemise ajal. Seega ei või siis keegi tõeline kristlane olla, kes ei usu Kristuse teist tulekut. Luther ja Melancthon tegid ülewelpool nimetatud mõttes selle punkti üheks tähtsamatest usupunktidest „Augsburgi usutunnistuses“.

„Ka õpetame meie, et Issand, Jeesus, Kristus saab tulema viimasel päeval kohut mõistma ja kõiki surnuid ülesäratama, ning usklikutele ja äravalitutele andma igawest elu ja õnne.“ (Augsburgi usutunnistus, art. 17.)

Müüb ei ole aga sellest veel küll, et seda sündmust, kui millalgi kogemata tulewat juhtumist usume, waid iga kristlane, kes tahab seista tõeliselt ja täielikult Piibli põhjal, peab ka seda uskuma, mis Piibel selle sündmuse täideminetu aja kohta kirjutab ja neid märkisid teada annab, mille järele Kristus saab tulema suure „wäe ja auga“. Neid kristlasi, kes sellest midagi ei taha teada, peab nende sarnasleks arwatama, kes Kristuse tulekut üleüldse ei usu ja nendega võib lorb niisamasugune kurb lugu juhtuda, nagu juutidega Kristuse esimisel tulekul, et ka nemad enda õnnistegijat ei taha vastu võtta.

Kristuse esimise tuleku eelsed märgid.

Läbi aastasadade uskusid juudid, et Messias, kui äralunastaja pidi tulema Juda soost. Kui aga selle sündmuse täideminetu aeg käes oli, lõid nemad enda waimuliku hooletuse ja pimeduse tagajärjel just selle rist, kelle tulekut nad olid igatsusega oodanud.

Hoolimata nii paljudest tundemärkidest, mis selle sündmusega aega teadaandsid, ei pannud nad tähele aega ega tunnud ka teda ennast.

Kas Juudid oleksid wõinud tunda Messia tuleku aega? Kindlasti! Kõigil prohwetite kirjades sisaldasid ettekuulutusi Kristuse tuleku kohta; ka tema ise oma elu ajal juhtis rahwa tähelepanu selle pääle ja kutsus juutisid ülesse aja märkisid tähelepanema, wõlbes: „Taewa nägu mõistate teie ära arwata; eks teie siis ei wõi

ka aegade tähti ära arwata“. Matt. 16, 3. Nemad oleksid wõinud prohwetikuulutuse järele äratunda tema tulemise aega, kui nemad ei oleks olnud pimestatud inimlistest usurwaadetest ja enda wanemate suusõna õpetusest. Sellepärast jõitles Kristus neid: „Oh teie rumalad ja südamest pikalbased seda kõigil uskuma, mis prohwetid on rääkinud“. „Ja tema hakkas Moosesele peale ja kõigist prohwetitest, ja seletas neile ära kõige kirjades seest seda, mis temast oli kirjutud.“ Lut. 24, 25—27. Nendest märkidest ei olnud juutidele küll waid nemad nõudsid imetähta taewast — midagist nähtawat, milleks usku tarwis ei olnud. Aga neile ei antud midagi, pääle piibllis leiduwate ettekuulutatud märkide. Jumala sõna sisaldas kõigil, mis oli tarwis nii Messia kui tema tuleku aja tundmise kohta.

Tema teise tuleku eelsed märgid.

Jüngrite küsimine lõpu aja märkide kohta andis Kristusele põhjust awalikult ja selgelt enda mõtteid selle kohta awalbada, mida tahte wiisi seletada wõimata. Kui jüngrid Olimäel olles Jerusalemma templi ilu üle imestasid, siis ütles Kristus neile, et see kõigil saada mahalõhutud.

Sellepääle küsisid jüngrid Kristuselt: „Ütle meile, mil ajal peab see kõigil sündima ja mis peab sinu tulemise ja maailma aja lõpetuse täht olema?“ Matt. 24, 3. Kristus seletab mõlemate sündmuste eelkäiwaid tundemärke, mis sellesamas päätükis leida. Salmid 15 kuni 20 käiwad pääasjalikult Jerusalemma ärarikkumise kohta, wastates seega jüngrite esimise küsimise pääle.

Nende salwide siju läks 70 a. p. Kr. Jerusalemma häwitamisel sõna sõnalt täide. Kuib niisama kindlasti saab ka teine osa sellest prohwetikuulutusest täideminema.

Evangeliumi kuulutamine pidi olema üks tema tuleku märkidest: „Ja sedasama kuningriigi armuõpetust peab kuulutatama kõiges maailmas, tunnistuseks kõige rahwale; ja siis wast tuleb ots.“ Salm 14. Täna kuulatakse tõelikult kõiges maailmas Kristuse teist tulekut.

Waewalt leidub weel mõningaid rahwaid, kes ei wõi lugeda ega kuulda ewangeliumist Kristuse teisest tulemisest. Igal pool kõlab hüüd: Kuningate kuninga tulemine on ligidall!

Särgmine tundemärk pidi olema: „Aga teie saate kuulda sõbadesest ja juttusist sõjast; katstuge, ärge ehmatage, sest see peab kõigil enne sündima, aga ots ei ole weel mitte käes. Salm 6. Selle järele ei pidanud siis mitte iga sõda maailma lõpu tundemärk olema. Tõelikult on 1900

aasta keskes olnud palju sõdasid, nõnda et inimestel on tõesti põhjust olnud äraehmatada; aga Kristuse sõnade järele puudus neil kõigil viimase aja kohane ilme, kus kõik rahvad pidid olema mäsitud sõjaleerdu. Kristus ütles lõpu ajal olevate sõdade iseloomu kohta: „Sest rahvas tõuseb rahva vastu ja kuningriik kuningriigi vastu ja ülg ja katl ja maavärisemised on siis mõnes paigas.“ Salm 7. Kas võib üksi asi sõnasõnalisemalt täide minna, kui see, mis siin ette kuulutatud? Seda oleme igauks oma silmadega näinud. Praegu ei ole peamast ainsamasti rahvust, kes ei oleks kaudsel teel sõjast osavõtnud, eht selle tagajärge all kannatanud.

„Mälg“ on kottukõlas teiste praeguse aja nähtustega, selle aastajaja selge tundemärk, mis ka ennegi alati aset olnud maapääl. Kuid kõik puudused olid enam kohalikud ja ka näljahädad mitte üleüldised vaid paiguti. Meie ajal on aga praegu lugu teisiti. Terwed maajaod ja rahvad kannatavad kirjeldamata näljahäda all, mis furnulehade sõdmiseni on viinud.

Märgid päikese, kuu ja tähtede küljes.

Matt. 24, 29 järele pidi märgid ka taeva laotuses avalitult saama, kus päikene ja kuu pidid pimedaks saama ja taeva tähed pidid maha langema. Neid ettekuulutatud märkijid võime ka juba minewiku wallas leida. Sest 19. mail, 1780 aastal oli kõigeimelikum ja seletamatam pime päew.

Dr. Seiss ütleb selle üle „Jesuse ilmumises“ Ilm. 6, 12 kohta: „Päikesewarjutus ei võinud see mitte olla, sest siis oli täiskuu aeg; ka ei olnud pilwine taewas selle põhjuselt, sest taewalaotus oli nõnda selge, et tähed selgesti särasid.“ 13. nov. 1833 ja üks aasta hiljem selsamal ajal oli imelspanemiseväärne tähtede sadu.

Mitmed täheteadlised ajakirjad ja selle aja kuulsad täheteadlased nimetavad seda sündmust üleloomulikult ja seletamataks.

Kes aga Piibli ettekuulutustega tuttaw oli, mõistis neid sündmusi ja nende tähendust.

Kas võime Kristuse tulemise kindlat aega teada?

Ei! Igal ajal on olnud mitmesuguseid inimesi, kes on püüdnud wäljaarwata Kristuse tulemise aastat ja päewa. Ka praegu on üfihuid, kes selle tähtsa sündmuse jaoks teatud aegu määravad, ja kes mitmelordsest pettumusest hoolimata, kainemaks ei saa ega endid piiblliliste teesajade selgemeelsele uurimisele ei lase juhatada. Niisuguseid tahetsemise wäärilisi hullustajad ei peaks üksi omale eestujuts wõtma. Ka ajalehtedes leiduwaid teateid — et meie

maafera ühel teatud päewal huffaminna, kottu-põrgates mõne ilmalehaga, wõi midagit sellefarnast — ei peaks keegi wõtma teesajana. Niisuguste wale ettekuulutuste läbi saab Kristuse tulemise küsimus naeruwääriliseks tehtud, nõnda et inimesed lõpuks üksteisels jääwad asjade tõelise seijukorra kohta Kristuse tulemise küsimuses. Tõelik wõtteleja ja otstija ei lase ennast lelestki äraeffitada ega kõrwalteedele juhtida, waid tunneb peagi tõe ja wale wahet. Kristus ütles selgesti: „Aga sellest päewast ja tunnist ei tea ükski ei inglidki taewas, kui aga minu Issa üksi.“ Salm 34.

Lõpu lähedal oletut võime aga effimataalt tunda. Ühegi teise punkti kohta ei annud Kristus nii selget juhatus, kui selle kohta.

„Ja tema ütles neile ühe tõendamise sõna: Waadake wiigipuud ja kõiki puid. Kuid nemad ju pakatawad ja teie seda näete, siis tunnete teie iseenesest, et kui ligi on. Nõnda ka teie kui teie näte seda sündiwat, siis tundke, et Jumala riik ligi on.“ Luf. 21, 29—31.

Kas peaks tarwis olema weel selgemalt rääkida?

Ükski inimene ei wõi öelda mil päewal ja ja tunnil puupungad lahti lõõwad, aga tähelepanelit waatleja näeb fiiski, et pungad järkjärgult paisuwad ja et nemad wiimaks nii ülestursuwad, et nad igal päewal wõiwad lahti lüüa ja — ühel hommikul on puu üleni kaetud õitest!

Eht küll keegi ei tea Kristuse teise tulemise aastat, kuud, päewa ega tundi, ega tohigi seda teada, fiiski tahame tänuliku südamega meie Onnistegija armastusriikastele selgetele ja tähendusriikastele näpunäidetele — wõrreldees aega kewadel puhkewate puupungadega — nendekohase selge tähenduse allesjätta ja neid pühalikust auartuses tähelepanna. Ja tõesti! Tõsine, awalik praegust aega tähelepanija tunneb, et meie aeg juba hästi pakatanud pungade farnane on ja et peagi wõib see kaua oodatud, aulik, igawene kewade päälealgada, mille järele enam külma ega talwet ei tule.

Armas lugeja! Wõib olla, et eht oled sinagi olnud ükskõikne nende tähtsate küsimuste wastu? Alusta ka fina aega tähelepanema, ennem, kui liig hilja on. Waata tähelepanelikult enese ümber! Sa oled praegu sest ettekuulutatud märkide seas. Kui ja seda tõelikult, hoolsalt ja kainelt teed, siis kuuled ja mõistad ka fina meie Onnistegija armastawa manitsust, mis ütleb:

„Aga kui see kõik hakkab sündima, siis waadake üles ja tõstke oma pead üles, seepärast et teie ärastamine ligi tuleb.“ Luf. 21, 28.

Aamen. Tule wiististe, Issand Jeesus!

Jumala plaan inimeste äralunastamiseks

Paulus kirjeldab äralunastamise plaani järgmiselt: „... sest kui see ühe inimese patulangemise läbi on palju surunud, palju enam on Jumala arm ja and mitmele rohkeste osaks saanud see armu läbi, mis ühe inimese, Jesuse Kristuse, pärast on. Sa anniga ep ole seda lugu kui surmaga, mis on tulnud ühe läbi, kes pattu on teinud, sest kohus on ühest patulangemisest tulnud hukkasaamisest; aga armuand aitab mitmest patulangemisest viguseks. Sest kui selle ühe inimese patulangemise läbi surm kui kuningas on walitsenud selle ühe läbi, palju enam peawad need, kes saawad wäga rohke armu ja wiguse anni, kui kuningas walitsema elus selle ühe Jesuse Kristuse läbi. Seepärast näüd, nõnda kui ühe patulangemise läbi süü on tulnud kõikide inimeste peale hukkasaamisest; nõnda on ka ühe (Kristuse) wiguse läbi Jumala arm tulnud kõikide inimeste peale elu wigetsaamisest. Sest oselkui ühe inimese sõnapõlgamise läbi palju on saanud patuseks; nõnda saamad ka ühe (Kristuse) sõnakuulmise läbi palju wigeks.

Et, ossegu patt on kui kuningas walitsenud surmas, nõnda ka arm peaks kui kuningas walitsema wiguse läbi igaweiks eluks Jesuse Kristuse, meie Issanda läbi“. Room. 5, 15—21.

Kui näüd ühest küljest surm patu ärasteenitud tagajärg on, siis on teisest küljest arm teenimata waba and, mis sellele osaks saab, kes Jumala käsust üleastunud ja pattu teinud.

Järgmine kirjeldus mõiks eht seletada äralunastamist Jesuse Kristuse läbi. Mitte wäga ammu tagasi kutsuti ühte kohtuniku kohutudisima oma noorepõlwe sõbra pääle. Sääli oli tegemist harilikku süüga mida rahatrahwiga karistati.

Süü oli nõnda suur, et süüalust mõisteti suurt rahatrahwi maksma. Keegi, kes kohtuniku ja süüaluse wahelorda tundis, tähendas et kohtu otsus wäga wali olnud, kuid ta imestas iseäranis kohtuniku parteita otsuse üle, mis seadusega kokkulõlas mõistetud. Kuid kui suur oli kõikide imetus, kui kohtunik — pärast kohtuotsuse wäljakuulutamist — kohtulaua juurest kohtualuse kõrwale astus ja tema wõla äramaksis. Nõnda pidas tema seadust auu sees ja awaldas halastust üleastuja wastu. Nõnda tegi ta Jumal, oma Poja läbi, patuse inimese sooga. Jesus, Kristus, kes on Jumalik olemus, sest Isa ja Poeg on üks, maksis selle wõla, mis inimene oma patu läbi teinud.

Kui wäitene ja tähtsujeta paistab esimise inimesepaari esimene patt — ärakeelatud puust sõdmine, mis järeldusel kõik inimesi surmaga

nuheldi — niisama fergets ja lihtsaks on Jumal teinud ka äralunastamise inimesele, wõttes wastu üheainsama — see on Kristuse — surma kõikide eest „Sest nõndagu Adam saes kõik ärasurewad, nõnda peab ka kõik Kristuse sees elawaks tehtama.“ 1 Kor. 15, 22. Nagu Adam kõikide patus süüdlane, nõnda oli Jesuse Kristuse äralunastamise teenistus ainam häästegemise abinõu. Tema oli ainam isik, kes oli ilma patuta. Sellepärast ütleb tema: „Wasta, (raanatusse on minust kirjutatud) ma tulen, oh Jumal sinu tahtmise järele tegema.“ Ebr. 10, 4—7.

Ainult tema läbi wõime meie minna Issa juure. Tema on see ainam wahemees Jumala ja inimeste wahel ja ainult tema weri teeb meid puhtaks kõigest patust.“ 1 Tim. 2, 5; 1 Joan. 1, 7.

Tähendamise sõnas, ärakadunud pojast, õpetatalle meile, kuidas Jumal ümberkäib patustega.

Jumala filmis on ümberpöörmata inimene see, kes patu elu on elanud. Kõik inimesed, kes käiwad selle maailma teedel ja kuulawad lihahimude sõna, on surunud enda pattude sees. Rimetades endid kristlasteks, on nad kaugel Kristuse iseloomust; nemad on waimulikult surunud. Sellest surunud olekust ei wõi ükski inimlik wõgi peasta.

Püha kiri ütleb: „Sa ühegi muu sees ep ole õnnistust; sest ühegi muud nime ei ole taewa all inimestele antud, kelle läbi meie peame õndsaks saama“. Ap. 1, 4, 12. „Sest sinatsest tunnistawad kõik prohwetid, et tema nime läbi kõik, kes tema jisse usumad, peawad pattude andeksandmise saama.“

Nagu isa andeksandis ärakadunud pojale, kui ta tagasituli isamajasse, nõnda halastab Jumal, Kristuse läbi, iga patuse pääle, kes Jumalat otsib ja jätab maha oma kõlbmala mõtted ja kombed. Jes. 55, 6. Paneme tähele, et ärakadunud poeg ainult siis andeks sai, kui tema oli ettewõtnud ja õelnud: „Ma tahan kätte wõtta ja oma isa juure minna ja tahan temale õelda: Issa, ma olen pattu teinud taewa wastu ja sinu ees.“ Lut. 15, 18. Nii ta ütles ja tegi ka. Kui poeg oleks sel tingimisel, et enda halwas elus edasi elada, andeksandmist palunud, siis ei oleks isa andeksannud ega teda wastuwõtnud.

Jumal halastab ainult nende pääle kes ärakadunud poja sarnaselt, mitte üksi oma wiga ei tunne waid ka tõelikult otustawad seda maha-jätta.

Selleks annab Jumal neile tahtmist ja jõudu oma püha Waimu läbi. Tema tahab täielikult muuta südamed ja neid täita oma iseloomuga. See suur armastus, mis Jumal meie vastu ülesnäitab, kes meie oma eluga kõik oleme surma ärateeninud, peab aga ka meie elus vastuar- mastust Jumala kui ka ligemise vastu üles- aratama ja niisamasugust andeksandvat meelt nendega ümberkäies, kes meie vastu on elfinud.

Talmud ütleb: „Sa pead kolm korda andeksandma, aga neljas kord mitte enam. Peetrus küsis kord Kristusest: „Jesand, mitu korda pean mina siis, kui mu wend minu vastu eeskib, temale andeks andma? Üns küll seitse korda?“ Matt. 19, 21.

Kui sina seda weel meelepead ja ülesloed, kui jagedasti sinu wend on sinu vastu elfinud, siis ei ole ka seda weel unustanud ega ka täielikult andeksannud. Kristus andis ühe aulise õpetuse kristliku usu põhimõtete üle andeks- andmise kohta waldes: „Seepärast on taewariik ühe tuninga sarnane, kes oma sulastega tahtis arupidada.

Aga kui tema hakkas arvama toodi üks tema ette, sel oli temaga kümme tuhat talenti wõlgu. Aga kui temal ep olnud maksta, käskis tema isand müüa teda ja kõik mis temal oli, ja maksta. Siis heitis sulane maha, kummar- das teda ja ütles: „Jesand, kannata minugu ja mina tahan kõik maksta. Siis oli isandal hale meel seesama sulase pärast ja ta las- kis teda lahti ja wõla jättis tema temale maha.

Aga seesama sulane läks wälja ja leidis ühe oma kaas-sulastest sel oli temaga sada teenariraha wõlga; ja tema wõttis teda sinni, kägistas teda ja ütles: „Maksa mulle mis sul wõlgu on minuga. Siis heitis kaas-sulane tema jalge ette maha, palus teda ja ütles: „Kannata minuga ja mina tahan sulle kõik maksta. Aga tema ei tahtnud mitte waid läks ja heitis teda wangitorni, kuni tema oma wõla ära maksis. Aga kui tema kaas-sulased nägid, mis sündis, said nemad wäga kurwaks, ja tulid ja teatasid oma isandale mis oli sündinud. Siis kutsus tema isand teda enese ette ja ütles tema vastu. Sina tige sulane, kõik wõla olen mina sulle maha jätanud, sest et sina mind palusid, et siis sina ka pidanud armu heitma oma kaas-sulase peale, nõnda kui mina ka sinu peale olen armu heitnud. Ja tema isand sai wihaseks ja andis teda ära waerajate kätte, kuni tema pidi maksma kõik mis temal temaga wõlgu oli. Nõnda teeb ka minu taewane Isa teile, kui teie iga üks omaist südamest andeks ei anna oma wennale tema eeskibusi.“ Matt. 18, 21—35.

Armas lugeja, kordame weel kord neid sõnu: „Nõnda teeb ka minu taewane Isa teile, kui teie igaüks omaist südamest andeks ei anna oma wennale tema eeskibusi.“ Sinu taewane Isa on sulle miljonid patud andeksannud, mis ka oled teinud tema vastu; sina aga ei taha oma lige- misele ei üht ainsamat, ega ka kummetki pattu andeks anda.

Uinjam arstirohi inimesesoo le.

Sina wõid kaasaaidata selle maailma ära- lepitamist ja Jumala riigi tuleku kiiretamist, kui ka kindlaste ettewõtad selle, Kristusest õpetatud põhimõtte järele teha. Kas mõtled misjaguse raste otsuse ja iseene üle wälja ütled, paludes „Meie Isa“ palwes: „Ja anna meile andeks meie wõlad, nõnda kui meie andeksanname oma wõlglastele,“ kandes wiha oma ligemise pääle? Andeksanda tähendab ewangeliumi põhimõtte järele, äraunustada, finnifatta, hukkamõistetule armu anda. Kui kõik inimesed enda kohustusi Jumala ja ligemise vastu meelepeaksid, ja kui kõik aratunneksid enda süüd mis nad teinud Jumala ja kaasi- mese vastu, siis wõiks kõik waen saada lõrwal- datud nii üsikutute inimeste kui ka rahwaste wahel.

Üks kristlikude rahwaste langemise peapõh- justest on „kättemaksimise waim“, see on see paganlik kalburus, et kurja kurjaga tasutakse.

Kristlik õpetus on: „Urge makske ühelegi kurja kurjaga; nõudle häid asju taga kõikide nähes. Kui see wõib olla, siis pidage kõige inimestega rahu, nii palju kui see teie poolt sünnib. Urge makske ise kurja kätte armsad, waid andke maad Jumala wihale, sest kirjutatud on: Minu pärast on kättemaksimine, mina tahan kättemaksta, ütleb Jesand. Kui nüüd sinu waenlasel nalg on, siis söõda teda, kui temal janu on, siis jooda teda; sest kui ka seda teed siis kogud sina tuliseid süsi tema pea peale. Ära anna ennast kurjast ära wõita, waid wõida sina kuri ära heaga.“ Rom. 12, 17—21. Kuidas aga teewad kristlased meie ajal? Kui kristlased täna nõnda teeksid, siis oleks peagi rahu ülesseatud maailmas. Kui aga Kristusest õpetatud põhimõtet — andeks- andmise kohta — ikka jalgega tallatakse, siis kiirendab see teguwis kõige inimesesoo lõpulist häwinemist.

Weel kõlab hüüd kõikide vastu: „Ja tema nimel peab kuulutatama meeleparandamist ja pattude andeksandmist kõige rahwa seas.“

Kel lõrwad on kuulda, see kuulgu! Aga kes teeb seda?

B. P. Paulini

Kas pühapäew on Jumalast seatud hingamise päew?

Mis ütleb Piibel nädala esimese päewa, see on pühapäewa kohta?

Misjugune päew on Jumalast seatud hingamise päew? Kas on see pühapäew? Kas pühapäew on „Isanda päew? Selle küsimuse uurimisel tuleb meele, et pea kõik usklik rahwas nädala esimest päewa pühaks päewaks peab. Arvuta hulk nendest, kes seda teevad, on kindlasti avaldab see suur enamuse, selle küsimuse otsustamisel, suurt mõju ja ka meie peame siin kaaluma alla võtma kas üldise maksab küsida: **Kas pühapäew on hingamise päew?** Väikene osa, juurest kristlaste hulgast, peab nädala seitsemendamat päewa. Miks pärast teeb ta seda?

Kui seda küsimust võiks arvulise enamuse ja mõne muu mõjuvõime läbi otsustada, siis ei oleks tarvis selle küsimuse lahendamisel laua tõelda. Siis võiksime ainult pühapäewa kasuks otsustada. Aga misjugune otsustamis ei rahuldaks ühtegi pühapäewa pühitsejatest, kes usu asju tõelikult võtab ja Jumala sõna enda juhtnõuiks peab, mis ju protestantismi põhialus on. Misjuguse küsimuse otsustamiseks ei võid olla arvud mõõduandjad. Püha Kirjandus õpetab meile selgesti, et meie ei pea mitte suure hulga järel käima kurja tehes. 2 Moos. 23, 2. Jumal ütleb Osea läbi Israelile, et nemad on wale wilja sõnunud lootes „oma“ wiisi peale ja oma hulga wägema meeste peale.“ Osea 10, 13. Riisamuti oleks ka vähemuse otsus ekslik ja nende nõu pädele toetamine ilma wõhema aluseteta. Arvused ei võid arwale võtta, otsustades Jumala tahtmise üle.

Siin peab ainult Jumala sõna arwesse võetud saama; sõna peab siin otsustama. Hingamise päewa küsimus on piiblik küsimus. Jumal on ise aluse pannud hingamise päewale; sellepärast peame ka tema avaldatud tahtmise poole pöörama, et teada saada mis tõde on. „Kuidas on Piiblis kirjutatud?“ küsib iga tõeline protestant, usklik ja kristlane. Iga kristlane küsib kokkupuutudes selle küsimusega: Kuidas waatas Kristus selle pääle kes meie täieline eeskuju oli? Misjugu eesmärki näitas tema meile? Kõik teised tõendusel saotawad oma wäärtuse selle küsimuse otsustamisel.

Mis tähendawad jäl arwud, inimestest seatud usukombed ehk inimlik tarkus, kus kõige wägema sõna räägib ja kus meil Jumala sõna tõendusel on? Jumal on oma sõnas

avaldanud inimese kohused Jumala wastu ja seda kõigetäielikumalt. „Kõik Püha Kirjandus Jumalast sõnendatud ja saadab kasu õpetuseks, noomimiseks, parandamiseks, juhendamiseks, mis diguses on. Et Jumala inimene võiks täieste kõlbuline ja kõige hea tööle täieste valmistatud olla.“ 2 Tim. 2, 16, 17. Kui Püha Kirjandus inimest teha „täieste kõlbuliseks kõige hea tööle“, siis sõnendab ta täielikult kõik inimese kohused Jumala wastu. Waatame siis nüüd mis ütleb Jumala sõna pühapäewa wõid nädala esimese päewa kohta. Meie leiame et Uues Seaduses on nädala esimest päewa nimetatud kahelks korda. Meie märgime üles esiteks need kirjakohtad, kus räägitakse Krist. ülestõusmisest.

„Aga hingamise päewa õhtul, kui nädala esimene päew algas, tulid Maria Magdalena ja teine Maria hauda waatama.“ Matt. 28, 1.

„Ja kui hingamise päew sai mõõda läinud õstsid Maria Magdalena ja Maria, Jakobuse ema, ja Salome kallid rohtusid, et nemad pidid tulema ja teda wõidma. Ja esimesel nädala päewal tulid nemad wäga wara päewa tõustes hana juure.“ Mark. 16, 1, 2.

„Aga kui tema wara oli üles tõusnud esimesel nädala päewal, näitas ta ennast esite Maria Magdalenale, kellest ta seitse kurja waimu oli wälja ajanud.“ Salm 9.

„Aga nemad läksid tagasi ja valmistasid kallid rohtusid ja salwi ja hingamise päewal seisid nemad rahul kogu järele. Aga esimesel nädala päewal puhke ajal läksid nemad hana juure ja landsid kallid rohtusid, mis nemad olid valmistanud ja mõningad olid nendega. Lul. 23, 56; 24, 1.

„Aga esimesel nädala päewal tuli Maria Magdalena wara, kui alles pime oli, hana juure ja näeb, et kivi hana eest oli ära wõetud.“ Joan. 20, 1.

„Kui nüüd õhtu aeg oli seltsamal esimesel nädala päewal ja ussed lufus olid kartuse pärast Juuda rahwa eest, siis tuli Jesus ja seisis kesi nende seas ja ütles neile: „Rahw olgu teile!“ Joan. 20, 19.

Need on kirjakohtad kus on nimetatud „esimine nädala päew“, ühenduses ülestõusmise kirjeldusega. Need tähendawad ühe ja selle sama päewa pääle; selle päewa pääle, mil Kristus ülestõusis ja nendest kirjakohtadest peame

otfustama, kas see päew püha wõi mitte püha on. Nende kirjakohade pääle peab toetama nädala esimese päewa pühitsemine ja kristlik kohustus selleks. Põhjendades nende kirjakohade pääle õpetatakse, et kui Kristus sel päewal surmasti ülestõusis, siis kiitis tema seega heaks oma ülestõusmise päewa üleüldise pühitsemise, mil tema — nagu mõned tõendawad — „alati“ „ainult“ ja „ilma erandita“ oma jüngritega läbikäinud ja seega meile jumaliku eeskuju meie kohustusest annud seda päewa pühitsema hakata. Aga kas need kirjakohad ütlevad seda? Kas on meil õigus nendest kirjakohadest niisugust järeldust teha, kui kirjakohad seda meile ei awalda?

Esimine, teine, neljas ja viies kirjakohat teatavad lihtsast tõeosjast, et pärast hingamise päewa, esimese nädalapäewa hommikul läksid need naised, kes Kristust armastasid, tema haau juure. Kolmas kirjakohat näitab et Jeesus ennast kõigeenne Maria Magdaleenale näitas. Kuues kirjakohat (Joan. 20, 19) räägib ühest koosolekust sel päewal ja et ta Jeesus senna tuli ja ütles: „Rahu olgu teile!“

Kuni siamaale ei ole mingisugust eestirja ega ta eeskuju leida mis nädala esimese päewa pühadust tähendaks. Paneme nende salvide siju ligemalt tähele. Mis õpetust wõiksime neist kirjakohadest leida nädala esimese päewa pühitsemise kohta? Meie leiame neist teadaannetest et nädala esimene päew mitte hingamise päew ei olnud, waid päew, mis hingamise päewa järele tuli. Waata esimest, teist ja neljat kirjakohat. Et Uue seaduse kirjutaja tõendusel hingamise päewa järele „nädala esimene päew“ tuli, siis on kahtlemata kindel, et sel ajal, kui Ewangeliumid kirjutati — nimelt esimese aastasaja lõpu poolel — hingamise päew nädala seitsmes päew oli. Sellest järeldame kindlasti, et kui hingamise päew nädala seitsmes päew oli, siis ei wõi nädala esimene päew, hingamise päew olla. Ka leiame Jumala sõna teadetest et sel päewal ei ole ühtegi koosolekut enne peetud, kui selle päewa lõpul. Luf. 24, 29—46; Joan. 20, 19. Esimene osa sellest päewast tarwitati reisits Emmause poole, mis ligi 7 ja pool Ingliis miili Jerusalemmast kaugel oli. Waata Luf. 24, 13—35. Naised, kes olid Kristust näinud, pärast tema ülestõusmist, ja need kaks jüngrit, kes Emmause tee pääl Jeesusega olid kokku puutunud, ütlesid neile üheteistkümnene et nemad olla Jeesust näinud, kuid neid ei uskunud mitte. Waata Mark. 16, 13. Warsti pärast seda tuli Jeesus nende juure „ja sõitles nende uskumata südant, et nemad ei olnud neid uskunud, kes teda olid näinud üles tõusnud olemat.“ Mark. 16, 14.

Mitte waimulikud koosolekad.

Nende üheteistkümnene kokkutulemise põhjus ei olnud mitte selle päewa pühitsemiseks wõi austamiseks. See ei olnud üleüldise usuline koosolek; sest esiteks ei uskunud nad, et Kristus oli ülestõusnud ja teiseks olid nemad enda eluruumis koos. (Ap. t. 1, 13) selle päewa lõpul ja olid enda usked lullu pannud kartuse pärast Juuda rahwa eest. Joan. 20, 19. Kui Jeesus nende juure tuli siis pidasid nad teda waimaks wõi wiirastuseks. Luf. 24, 36—41. Kindlasti ei olnud nemad selleks kokku tulnud et seda päewa pühitsema, sest nemad ei teadnud ainsamatti põhjust selleks et seda päewa kuidagi isäraliselt austada. Kui Jumal oleks pühapäewa hingamise päewa asemele seadnud, siis oleks ta — otfustades tema endiste tegewuswiiside järele — midagi selle kohta õpetanud mis oleks näitanud ühendust Kristuse ülestõusmise ja pühapäewa pühitsemise wahel. Kuid midagi sellejarnast ei ole leida. On ainult öeldud et tema oli ülestõusnud esimesel nädala päewal wara hommikul; see on tõil mis Piibel selle kohta ütleb. Jüngrid olid Jerusalemmas enda elufortliise kokkutulnud ja päew pidi siis juba peaaegu lõputorrale jõudnud olema, kui Kristus nende juure tuli. Emmausesse minewad jüngrid ütlesid Kristuse wastu: „Jää meie juure, sest õhtu jõuab ja päew weereb.“ Luf. 24, 29. See näitab selgeste et õhtu eelne aeg oli kui nemad Emmauses „leiba wõtsid“, kui Kristus nende kätte seaks wiibis.

Pääle sõõgi läksid nemad tagasi Jerusalemma, et enda läbielu neile üheteistkümnene jutustada, mida aga need ei uskunud. Mark. 16, 12, 13. Alles pärast seda ilmus Kristus nende keskele. Kas sel ajal päikene ületwel wõi loojas oli, selle kohta ei ütle meile Piibel midagi. Ja isegi siis, kui see koosolek oleks olnud nädala esimesel päewal, ei anna see ühelegi põhjust seda päewa pühaks pidama hakata, millal jüngrid enda eluruumis koos olid. Jumala sõna ütleb esimeste kristlaste kohta, et nemad „olid igapäew ühel meel pühaks lojas ja mürdsid leiba kodajid mõõda.“ Ap. t. 2, 46. Kas siis peafime sõiti päiwi pühitsema hakkama?

Kuues kirjakohat ei sisalda meile midagi muud kui wiis esimest. Jüngrid olid kahewahel Kristuse ülestõusmise kohta. Kui nüüd Jeesus nende sekka ilmus, ei annud ta selleks neile vähematti juhatusi, et nemad seda päewa, mil tema ülestõusis, kuidagi mälestama hakkaks wõi et tema seda päewa mõneks usuliseks otstarbeks on äraeraldanud. Tema oli tulnud nende usku kindlitama „mitme tõõise märgiga,“ et tema oli ülestõusnud. Ap. t. 1, 3.

Rahelja päewa, pärast seda sündmust, näitas Jeesus jälle oma jüngritele; see lord oli ka Toomas nende seas. „Rahelja päewa pärast,“ arvates nädala esimese päewa õhtust, toob meid vähemast teise nädala esmaspäewa või loguni teisipäewa juure. Joan. 20, 26. Põhjus, miks pärast Jeesus teistkorda ilmus, on neile siin selgeste teatatud. Toomas oli see lord saäl ja nii kui teada, ei olnud tema uskunud teiste jüngrite ütelist Kristuse ülestõusmise üle. Kristus tõendas seda nüüd isiklikult.

Kolmas lord, kus Jeesus kokkupuutus oma jüngritega, on meile kirjeldatud Joan. 21. päät.

Ka juin ei ole tegemist mõne waimuliku koosolekuga, sest jüngrid olid talapüügiga tegevuses. See koosolek võis olla ka nädala esimesel päewal; aga kindlasti mitte selleks, et sellele päewale iseäralist tähendust anda.

Seega oleme kuus esimest kirjatohta ülevaatanud milles räägitud nädala esimesest päewast ja Kristuse ülestõusmisest, kuid ükski salm ei näita meile, et jüngrid oleksid seda päewa Kristuse ülestõusmise mälestuseks pühitsenud; ja ei jifalda nendes midagi, mis tõendaks, et Jeesus sellele päewale iseäralise tähenduse oleks annud, eht seda pühitseda käskinud.

(Järgneb.)

Kas Jumal on isiklik olemus?

Isiklike Jumala olemasolekut võime tunda ainult usu läbi. Ust on ka tarwilik, et mõistusega arusaada meie ümber olevast materjaalsest maailmadetogust. Rohi kaswas ja lilled õitsevad minewal kewadel ja suwel ning samal ajal usume ka, et tulewal kewadel seesama profetsis korduma saab. Pääfene tõusis ülesse igal hommikul taewalises hiilguses. Minewiku päewade läbi elust oleme usu saanud, et ta saab ka homme ülestõusma. Et usust kinni haarata Kõigewägewamast, see nõuab niisugust usku: „Aga ilma usuta ei wõi ükski Jumala meelepärast olla; sest kes Jumala juure tahab saada, see peab uskuma, et tema on, ja et ta tasujaks saab neile, kes teda otsivad.“ Ebr. 11, 6.

See ust Jumala isikliku olemuse siise on Kristliku usu alus; mitte Jumal, seda mõistusega arwatakse, eht ainult ein põhimõtewaid Jumal, kui isik on Püha Kirja õpetus. Oma isiku lõpemata wäe ja teaduse külluse läbi on temal kõik tarkus, armastus ja elu, ja see woolab Temast enesest wälja. Ei wõi olla mingisugust isiklikku ilma isifuta. Jumalal ei wõiks iseloomu olla, kui Teda ennast ei ole. Kui Ta rääkis Moosese wastu, andis ta oma nime „Mina olen“ teada, mis tähendab igawesti elawat olemust. Kui laulja kirjutas, „Jehowa on kuningas maa olgu wäga rõõmus; rõõmustagu saarte hulk. Pilwed ja suur pime on tema ümber, õigus ja kohus on ta aujärje kinnitus“ (Paul 97, 1. 2), siis ei mõelnud ta mitte ätherilist, kõigewägewamat aadet wõi ettekujutust, waid üht wägewat Majesteeti, kes walitseb igaweste.

„Kes Kõigekõrgema kaitsemise all elab, ja alati Kõigewägewama warju alla jääb, see ütleb Jehowale: Sina oled mu warjupaik ja mu tugew linn; mu Jumal, kelle peale ma loodan. Sest tema peastab sind ära linnupüüdjate paelast, kahjutegema kaitse käest. Oma tiirwa julgedega katab ta sind ja tema tiibade alla wõid ja kippuda; tema tõde on kilt ja sõjariist.“ (Paul 91. 1—4). Siin ei haaranud laulja mitte ühest ettekujutusest kinni, waid ta ust toetas end igawese tõe peale, et Jumal on isiklik olemus, kes suudab hoolt kanda.

Jesaja, armuõpetuse prohwet kirjutas Iisa aulikkusest ja wäest ning ühtlasi Tema õrnast armastusest. Nägemises nägi ta Teda Kolmainu trooni peal: „Sel aastal kui kuningas Ufsia suri, siis nägin ma Issandat istuwat suure ja kõrge aujärje peal ja tema palistused täitsid templit. Serawid seisid tema kõrwal, igahel oli kuus tiiba; kahega kattis ta oma jalgu, ja kahega lendas tema. Ja teine hüüdis teise wastu ja ütles: Püha, püha, püha on wägede Jehowal kõik maailm on tema au täis. Ja läwede postid wabifisid hüüdja heale pärast, ja koda jai täis suitsu.“ Jesaja 6, 1—4.

See ei olnud mitte prohweiti ettekujutatud unenägu, waid ilmutamine temale ja tema läbi meile, Jumala aulikest isikust. Iffa ja jälle kirjutas prohwet neid sõnu, mis Jumal talle oli rääkinud. Ühendades seda kõne wäge Jumala loowa wäega, ta kirjutas: „Sest nõnda ütles Jehowa, kes teewad loob, Jumal, kes valmistab maa ja teeb seda; see kes seda

kinnitanud, ja ei mitte tühjaks seda loonud, vaid on seda valmistanud, et seal peal peab elatama; mina olen Jehowa, ja ei ükski muu.

Ma ei ole mitte salajas pimedas maas paigas rääkinud; ei ma ole Jakobis soole ütelnud: "Difige mind ilma asjata; mina olen Jehowa, kes räägib digust, kes kuulutab digid asju". See on tõsi, et meie ei või Tema isiku aust ja majesteetlikkusest arusaada. Kui meie mõistame ära mõista püha olemuse imesid, siis ei oleks ta enam Jumal, ega meist kõrgemal. Uju läbi mõtame meie vastu Püha Kirja ütelsed, mis Temast räägivad. Palve läbi tunnistab iga usu laps et on olemas isiklik Jumal, kes kuuleb ja vastab palved.

Paljud on suures segaduses sellepärast, et nad ei või mõista, kus Jumal elab. Kui Ta on igalpool olem ja kõigevägem, kuidas võib temal siis ciupaid olla, sest Piibel räägib sagevasti Tema troonist ja asukohast? See on tõsi et surelikud ei või iialgi mõista seda suurt saladust. Tõelikult, meie mõistame ainult väheseid asju meie maailmade kogust; palju vähem võime siis veel „Lõpemata“ elupaigast mõista. Tema elupaigast ütles Jeesaia 57 ptk., 15 slm.:

„Sest nõnda ütleb kõrge ja ülem, kes iga-vesti elab, ja 35 kelle nimi püha on: Ma elan kõrges ja pühas paigas, ja nende juures, kes rõhutatud ja waimust alandlitud on, et ma alandlitute waimu elawaks teen ja nende südamet, kes rõhutatud, elawaks teen.“

Ta elab taewaste taewas, aga siiski on ta oma Waimu läbi igal pool ja ligi igale südamele. Tema armastuse kuningriigi põhijooned jätavad läbi ilmade kogu ja Tema arm inud igal pool, kus inimlik süda leida on. Dmeti ei pea meie tõe asja silmist kaotama, et Kolmainu troon kõigepühamas paigas Keerubite wahel leida on. Waata Ilmutamine 4. ptk. ja Eset. 1. ptk. Terwel maailmade kogul näib ühine keskkoht olemat. Kes võib öelda, et see ühine keskkoht Jumala asupaik ei ole? Wäga hästi võib meie usk toetada sellele kõrgele tõe, et Jumal isik on, ja et ta maailmade kogu keskkoht elab, kuid siiski samal ajal oma lõpemata wäe läbi iga osaga ühenduses on. Niisugune usk toob õnnist usaldust igale Jumala lapsele. See aukur hoiab, kui kõik õpetused Jumala, kui idee ja üldmõiste üle laiali lähewad ja oma seisukoha kaotawad tormi ja ahastuse ajal.

Usu kindlus.

„Sest mina olen see peale julge, et ei surm ega elu, ei inglid, ei würestid ega wägewad, ei see mis praegu ega mis tulew on; ei kõrgus, ega sügawus, ega ükski muu loom ei või meid lahutada Jumala armastusest, mis on Jeesuse, Kristuse meie Issanda sees.“ Room. 8, 38. 39. See on Rooma kahesandama päätüki lõpusalm. Wõned peawad seda kõigevägemaks peatütiks piiblis.

See on muidugi maitse asi, kuidas keegi Piibli üfsikuid päätüka nende siisu järele hindab. Võib olla hindab keegi teine mõne muu päätüki siisu enam, kuid selles on wist küll paljude mõtted üks: kui meie Piiblit wõrdlewsime mägise maastifuga, siis oleks Room. 8. päätüki küll kõigekõrgem mäge selle maastiku pinnal. Seda päätüki hüütakse ka weel „usu ülemaks lauluks.“ Tõelikult on pühas kirjas wähe osasid, mis sel mõrdal usust räägivad, kui see päätüki. Päätüki lõpeb selle artikli algul olemate sõnadega. Lõpulausetes on kokkuvõetud terwe päätüki siisu. Säär ei räägita küll sõna sõnalt midagi usust, kuid sääl on kirjutatud wõimukusest, mis üleüldse

wõidakse öelda usu kohta. Uju kohta tähendatakse siin seda, mis kord Luther ütelnud, nimelt: Usk on nii kindel lootus, et selles tuhat korda wõidakse surra. Tõeline usk ei ole mitte arwamine ja soowimine, ei lootmine ega oletamine; see on lõikumata kalju sarnane. Mis üle on Paulus kindel? Et teda ei või ükski ega keegi lahutada Kristuse armastusest.

Imelik! Mehel, kes seda ütleb ja teeb, on elu seljataga, mis nii raste, wali ja tibe, kui seda waewalt keegi teine läbielanud. Tema näeb ka selgeste, et tulewit niisamasugune saab olema. Ja siiski on ta kõige selle järele ja sees, näinud ja maitsnud Jumala armastust. Ei ükski asi, mis teda elus tabanud, ei või teda selles kahtlema panna, et Jumal teda armastab. Ja tema on ka selles kindel, et tulewikus ei või teda keegi lahutada Jumala armastusest. Meil kõigil on kalduwus mõelda: „Kellel niisugune usukindlus on, sellel on imelik suur, kõiki wõitew, siisimine wägi; see on elus ettetulewatele tormidele wastupidaw; see saab hakkama elu mõistatustega ja selle warjulgedega:

jeda ei sunni ükstei maine vägi enese alla; see on haavamata, võitmata. Onnis, kes niisuguse kindluse omanik on."

Mis pääle põhendab Paulus oma usukindluse? Mitte teatud läbielu pääle, mis temal minewitus olnud; ei mingisuguste "läbiaitamiste" pääle, mis ta võib olla läbielanud; weel wähem soowide pääle, mis tema mõtete isad oleksid, ei ta mitte teatud tunnete ja meeleliigutuste pääle, mis üks ehk teine lord tema südant ja waimu liigutannb.

Tema ütleb selgesti kust tema kindlus Jumala armastuse sisse woolab, ja see on: Jeesuse, Kristuse, meie Issanda seest. Sellest ajast, kui Paulus Jeesust tundis, ja kui ta Jeesust oma Issandaks walinud, teda ta kõige jõuga ja waimulikkude omadustega teenis, alates seest saadil on temale lahilemata selge: Jumal on minu Issa; tema armastab mind; mulle ei wõi midagi muud juhtuda, kui ainult seda, mis tema mulle lasseb osaks saada. Ka meile wõib ainult Jeesus anda usukindlust ja elujõudu. Kes tema löbi Jumalat enda Issana on tundma õppinud see on ka siis kindel Jumala, kui kalju pääle, kui lained tema ümber mäsawad. Kellel Kristus Onnistegijaks on, see ei wõi iialgi päris õnnetu olla. Temal on küll wahest palju raskuseid läbiteha, aga ta kõige raskem kiufatus ei pane teda lahilema Jumala armastuse kohta; tema jaoks ei ole ükstei raskus võitmata; temalt kaowad kõik tumedad mõtted, hirm ja mured; tema on leidnud tee õige õnne juure.

Kuid siis wõin ma seda kirjakohta ainult hirmu tunnetel lugeda ja ma olen sagedasti

sisemiselt wärisenud, kuuldes nii mõndgi nii tergemeelselt neid sõnu lordawat. Hirmu ja wäristusega peaks see kirjakoht meid täitma, selle asemel, nagu see tihli sunnib, et meid kindlasse oletusse suigutaba.

Kuidas wõime küll meie julgeda niisuguse usufangelase raudriietesse astuda, nagu Paulus oli?

Kuidas julgeme seda, ilma pikemalt mõtle-mata, omale omandada, mis Paulusel tauaegse usuelu tagajärg, kõigeraskemate usuwõitluste wili oli? Lugeb ehk ta kuuldes tema jõnu usukindlusest peame meie hoopis wäikeselks saama eneste filmis, hoopis wiletsad paistma enese meelest, wõrrelbes selle usufangelasega; meie peakime käd kokkupanema ja paluma: Issand, linnita meie nõdra usku!

Ja weel peame midagi muud tähele panema. Ükstei ei wõi meid lahutada Jumala armastusest. Kindlasti. Ei ükstei ega miski. Ja siis edasi: meie ise.

Oh palugem, walwatem ja wõidelgem, et meie ise endid Jumala armust ei lahutaks! Üks Piibliselsetaja ütleb: „Jumal on armastus. Usulise elu suur wõitlus on selles, et seda uskuda ja seda hoolimata paistwast elumaljustest ja halastamatusest, hoolimata sellest ümbritsewast saladusekatteist, millega Jumal ennast paistab peitwat.

Uskuda, et Jumal on iflagi armastus ja sellest kõikumata kinnipidada, nagu inimene meelearaheitlikult siis kaljust kinnihoiab, kui mäsawad lained, soolast merewahtu tema üle ujutawad — ma ütlen, see on wõitlus!" Dr. E

Jumala käskude põlgamine

Waata järg: L. S. nr. 9. 1922.

Meie pöörame jälle oma algmõtte juure, nende uuenduste juure, mis inimlikud uuendajad tahawad Jumala käsu asemele panna. Selle alustajaks on üks usuline wõim, mis tahab enda põhimõtteid sunduslikult teostada, see „met-salife kaju“, mis end Rooma paawstliku wägimalla uuestielustamine, kui ta protestantiismi kõrwoalekaldumine Piibli põhjalt ja Jumala käskudest. Nende ühine püüd on riigiseaduse läbi sunduslikult maksmapanna pühapäewa pühitsemise seadust, ja sellest üleastujaid waljust karistada.

Jumala hoiatus.

Kui Jumal oma rahwale selles asjas appi ei tuleks, siis peakime kõik kaotatus pidama, ja mahajätma wõitluse Piibli, Jumala käsu ja hingamise päewa eest: aga Jumal on oma jõna läbi hoiatuse jätnud ja kuulutab kõigile, kes tema tõe wastu tõdtawad, lõpuliku hukatust, nagu seda Jlm. 14, 6—11 leiame: „Ja kolmas ingel läis nende järele ja ütles suure healega: Kui leegi metsalift ja tema kaju tum-mardab ja wõtab tema märgi oma otfa ette, ehk oma läe peale, seesama peab ka Jumala

lange wiha wiinast jooma, mis segamata on walatud tema wiha karika sisse; ja teda peab tule ja weewli sees waawatama püha inglite ja talle ees. Ja nende walu suits tõuseb üles igaweste ja igaweseks ajaks ja neil ei pea olema hingamist ei hõb ega päewa, kes metsalist ja tema kaju kummardawad, ja kui keegi tema nime märgi vastu wõtab."

Jumal lõpetab kolmelordse inglituulutuse sõnadega: "Siin on pühade kannatus; siin on need, kes Jumala käsusõnu ja Jeesuse usku pea-

wad." Ilm 14, 12. Wägewas wõitluses, õiguse ja tõe eest, kogub Jumal täna omale rahwast, kes on kokkukõlas ja ühesmeeles taewalikkude seadustega.

Jumal teeb oma plaani tõeks maa pääl ja töötab oma rahwale jõudu anda wõitluses pimeduse wägedega. Kas hindame tema tõe enam, kui inimlisi õpetusi?

B. S. Miller.

Kolm maailma.

Waata järg „T. S.“ Nr. 8. 1922.

Selle õnnelise elu iludust ei jõua kirjeldada ütski fulg. „Mis ütski film ei ole näinud ja kõrw ei ole kuulnud, ja inimese südamesse ei ole tõusnud, mis Jumal on walmistanud neile, kes teda armastawad.“ 1 Kor. 2, 9. Kui sa tahad enam teada saada selle imelise maa kohta, siis loe Ilmutamise raamatu kolmest wiimastest päättülist. Meie loeme selle kohta, et seal ei pea eram olema ei leinamist ega kiskendamist, waewa walu ega surma, sest esimised asjad on mööda läinud. Edasi loeme meie et Jumal tahab enda aujärje asetada inimeste jekka, kes patuses maailmas elades on käinud Talle järele, kuhu see iial läheb ja on tema nime ülestunnistanud inimeste ees, ning tema iseloomu ilmutanud. Ka leiame, et elupuu, mis oli Paradiisi aias jõuandjaks meie esivanemotele, uuendatud maa saab olema ja jälle wilja kandma.

Jumala linn, see uus Jerusaleem, awab enda wärawad, et oma lapsi wastuwõtta. Siin on nende jäädam kodumaa. Selle linna wärawaid ei panda linnii ääl ega päewal. Siin ei ole

teidagi, kes segaks uuendatud maailma aulist kokkukõla. Säääl wõiwad äralunastatud lõppe-mataalt uurida Jumala armastuse jõgawusi. Säääl saab awalikult meie olemasoleku saladus, säääl tasutakse nutetud pisarate ja saatuseleõõkide eest, mis meile kaswatusabinõudels olid olnud. Säääl antakse palk Kristuse jälgedes käimise pärast kannatuse eest; kuid kõik minewiku läbielu raskused on unustatud.

Ja mis hinda nõutakse meilt selle eest, armas kaaskristlane? „Kõel janu on see tulgu ja kes tahab see wõtku eluwett ilma.“ Ilm. 21, 17. Nii kui näeme, on see meie õfustada. Seisab ja õfufelejõudmataalt, kahtlewalt, aralt? Kas ja ei julge astuda õfustawaid sanne? Ole julge ja kindel ning püüa kätte, mis Jumal töötanud! Ka kõigekallimat hinda selle eest maksta, ei ole liig palju. Sellepärast: „Ole ustaw surmani, siis tahan ma sulle elufrooni anda!“

B. Stöckert.

Rahu maa peal.

Järg T. S. nr. 12. 1922.

Jumalafartmatad hawas eht jälle mahaldõdult rõõwõindude saagina maa pääl; õiged esimese ülestõusmise läbi Kristuse tulemisel äräseletatud ja taewa wõetud — nõnda on siis saabanalt ja tema inglitelst igasugune tegewuse wõimalus wõetud ja seda 1000 aasta jooksul. Õfegi need wõsimatad effitajad peawad enda juuremaks piinaks 1000 aastast puhleaega pidama, teades, mis neid tulewikus ootab. Pühad on nüüd esimese jülestõusmise õndsust maista saanud; teine surm on, äräseletamise läbi Kristuse tulekul, oma wäe nende üle laotanud ja nemad on nüüd 1000 aasta jooksul kaastegewad lan-

genud inglite ja inimeste nuhtluse määramisel. Ilm. 20, 1—6; 1. Kor. 6, 1—3.

Pääle tuhataastase rahuaja äratatakse ülesse jumalafartmatad ja seega saab saatan ühes oma inglitega tegewufeta wangipõlwejt wabaks. Nõmad äsfitawad siis Googi ja Wagoogi sõjawäed wiimasele wõitlusele sel ajal alla tulnud püha linna, Jerusalemma, wastu, et kuningate Kuningalt tema õiguslist walitjust ärariisuda. Kuid tuli langeb maha taewast ja süttitab maailma põlema, nii et kõik maapind saab põlewaks, tulejärtwõks, milles kõik jumalafartmatad inimesed ja inglid hukka saawad, see on teine surm,

tus ei jää kurjadest olevustest ei juurt ega otša. Ilm. 20, 9. 14; Mal. 3. 19—21. Esimene taewas ja maa lähewad hukka selles üleilmises tulekahjus.

Joannes näeb sellejärele uut taewast ja uut maad kus digus aset on igaweste. Saatana suur Babel on jäädawalt kadunud. Jumala Tall walitseb Jerusalemmas; Jerusalemi on kui tema pruut ehitatud pärlivärawatega ja tema alused kallistiwidega. Kuid tema kõigeilusam ehe on tema pühade õiged teod. See algseisutord, millest kirjeldab Moosese esimene raamat, läheb täide Ilmutamise raamatu wiimaste päättükide kirjeldustes, Kõik mis maa hüilgab alg Paradiisi ehees. Jumala ja Talle aujärje juurest woolab elumee jõgi läbi kõige maa.

Elupuu, mis kannab katsteistkümmend sugu wilja, kasvab loogeldes tema kallastel. Aralunastatud näewad Jumala palet, kelle tell on nende juures ja mis hüilgab kirjeldamata aus. Isa nimi hüilgab aralunastute otste ees. Abra-

mist nähtud Jumala linn on saanud tõeks. Kristus walitseb diguses, kui see tõeline Melki-jeedel, Salemi, selle igawese rahulinna üle. Israeli kaheteistkümmeline täiusseartu on näha linna alusmüüridel, hüilgab pärlivärawatelt ja awalidub uulitsatelt kui ta müüridelt.

Uksti jugharu ei ole puudu. Jehoma ise elab omade juures kui tempel ja Tall kui waligus. Kadunud on jäädawalt maailmast surm kurwastus, walu ja waew ühes kõige patuga: Jumal loob kõik uueks . . . Wiimane waenlane, kellele ots tehakse, on surm. Sest ta on kõik temale jalgade alla pannud; aga kui tema ütleb, et kõik tema alla on pandud, siis on awalik, et see ei ole alla pandud, kes kõik tema alla on pannud. Aga kui kõik tema alla pan- nakse, siis peab ta Poeg ise tema alla pandama, kes kõik tema alla on pannud, et Jumal kõik oleks kõikide sees." 1. Kor. 15, 27. 28.

L. R. Conradi.

Rahu mõtted

Jeremia 29, 11.

"Sest mina tean mõttid, mis mina mõtlen teie pärast, ütleb Jehowa, need on rahu mõtted ja ei mitte õnnetuseks, et ma teile annan hea otša, ja mis teie ootate."

Rahu mõtted, mitte õnnetuseks! Sa imes- tad? Ja, usu aga seda; Jumal juhib meid omale teele, rahu ja õnne teele. Kes ei ütle tänapäew küll mitte keset seda segadust: Mis sellest küll saab? Rahu! Ligi 2000 aastat tagasi hüüdis Issand teda uskujatele taewast: „Waata, ma tulen pea!“ Ta ei ole oma rah- wal — möödaläinud pikka ajajärku läbi käies — mitte käest lahti lastnud. Sagebaste — jah, alati — on kurbtust olnud teekäijatel, aga „.. Minu mõtted ei ole mitte teie mõtted!..“

„Rahu mõtted, ja ei mitte õnnetuseks! . . . Aga milspärast: . . . Et ma teile annan hea otša, ja mis teie ootate.“ Misjuguft otša ootame meie? Mis on araksjäänud inimesesüdame hädahüüd; mis on täna kõigi kurwastajate, rõhutute ja rahutu rahwahüüd? „Lunastus — wabastus!“ Paulus, samajugune Jumala- wõitleja, kirjutas kord roomlastele: „.. Meie ise ägame iseeneesteg, ja ootame laste digust, sel on: meie ihu ärapeastmist.“ Jah, meie igatseme ja ootame. Aga kaebamatalt! Keset kannatust, keset rahutust kõlab imeline sõna: Minu laps — rahu mõtted, kõige raskuste peale waatamata, mitte õnnetuseks! Selle maa

pääl siin puutub nii mõnigi asi meie külge; aga paluge, wõideldge Jumalaga, et see mitte sisse ei peafets meie hingesse. Saatan teab et temal piisut aega on, sellepärast teeb tema kõik mis wõimalik, et meid raskuste läbi araks ja lootustkaotawaks teha. Sagebaste paistab, kui oleksime läbitungimata pimeduses, ja tee, meie jäädawale kodumaale, on ilma ühegi walguse kiireta.

Argem iialgi mõtelgem, et Jumal meid mahajätnud on.

Kui Jakob — oma ülekohtu tegude järe- dusel — põgenemas olles, nõutalt ja abitalt ümberhulkus, mõeldes, et Jumal teda maha- jõtnud, siis ütles Jumal temale. „Ja waaria! Mina olen sinuga ja tahan sind hoida kõigis paikus kuhu ja lähed, ja tahan sind siia maale tagasi saata; sest ma ei taha sind mitte maha jätta, senni, kui ma saan teinud, mis ma sulle olen rääkinud.“ Jakob aga ütles: „Tõesti Jehowa on siin paikas ja ma ei teadnud seda mitte.“ 1 Mos. 28, 15. 16.

Argem meie seda keegi unustagem, waid lootkem tema pääle igal elujuhuanisel. Selge- mini, kui iialgi enne, kõlab täna tema heal: „Waata, ma tulen pea!“ „Ole ustaw surmani, siis tahan ma sulle elukrooni anda!“ Teie: Jumal on meiega alati rahu mõtted. Siis saame tema armu läbi wõidule.

Kodukoldele

Ella Simpson ümbruskonna walgustajana.

G. S. Daylor.

(11. järg)

Sel ütetusel on mitmesugune tähendus, arwele mõttes seda, kelle kohta see on öeldud. Kui seda on öeldud inimeste kohta, siis tähendab see ainult inimese eluiga. Meie vaatame selleks mõne näituse piiblist. 1. Samuel 1, 22 ja 28 on öeldud et Samuel anti oma emast Jumalale „igawesti“ mis tähendas terwet tema eluiga. 2. Kuningate 5, 27 loeme et widalitõbi pidi jääma Keasi ja tema sou külge „igawesti“, mis tähendas, niikaua kui see sugu edasi kestis. Kurjade piim, millest räägitud 1Sm. 14, 11, kestab ainult niikaua, kui need on lõpulist ärahäwitatud, keda piinatatse kuni jurm nende walule otsa pääle teeb. Neid piinatatse ainult nii kaua, kui nad elus on. Nemad on jurelikud olemused ja sellepärast saawad nad otsa.

Mõis olla saab see mõte siis weel selgemaks ja orusaadawamaks, kui meie enda tähelepanu järgmiste asjaolude pääle juhime. Tuli saab kurjuse ärahäwitama ja seda tule nimetatatse igaweseks tuleks. Matt. 24, 41. See „igawene tuli“, mida hüütatse Jes. 33, 14 „igaweseks tuleleegiks“, on „ärapõletaja tuli“, kelle läheduses ainult õiged mõiwad seisma jääda, nagu see 15. salmis kirjeldatud; kuid jumalakartmatad saawad selle tule juures hukka. See tuli tuleb Jumalalt ja on üks osa temast „Seis meie Jumal on üks äralõpetaja tuli,“ (Ebr. 12, 29) ja tema läheduses saab õit häwitatud, mis tema iseloomuga ühte ei hakka. Sodoma ja Komorra hävitamine on Juda raamatu seitsmendama salmi järele jumalakartmatade lõpulist ärahäwitamise eeskuju. Need linnad hukati ära igawese tule läbi ja nad muutusid tuhaks. Waata 2. Peetr. 2, 6. Ja Jeremia nutulaulus on öeldud et Sodoma löödi ümber „filmapiilmise ajal“, Nutul. 4, 6. Igawene tuli häwitas need linnad jäädawalt. Mõndasama hukkab Jumal kord õit kurjad jäädawalt.

„Oleks nüüd Ingersoll siin olnud ja seda piibliuurimist kuulnud“, ütles Faber; teda tõukas Piiblist eemale just igawese pörgu

õpetus, mida aga hoopis piiblist ei leidu, nagu seda täna oleme kuulnud. Täna on ka minu filmad awatud selle mõtte kohta, mis mulle nii kaua arusaamata olnud. See läbi olen ma uue waate Piibli kohta saanud. „See oli ka minu kristlaseks saamise põhjus, et ma Jumalat kui armastust piiblist tundma õppisin,“ ütles leegi koosolijatest. „Ja mina ütlen,“ kuuldis h-ra Simpsoni suust, „et need mõistlikud ja selged mõtted on täiesti ümbermõeldud. Mina olen lahtisaanud tubaka orjusest ja mitmest teisest halwast harjumusest, ning Piibel paistab mulle nüüd kõige parem ja armsam raamat olewat. Ka palwetame meie nüüd iga päew kodus, mis enne meil wäga haruldane asi oli.“ „Armsad sõbrad“, algas h-ra Spengler, „Täna õhtul algab minu elus uus ajajärg. Ka mina tahan kõigist kõlbmata harjumustest wabaks saada ja ka enda ümbrusele kõiges eeskujuks olla püüda. Mina ei mõista mitte praegu enda tundeid sõnades awaldada aga mina usun ja tunnen kindlasti, et Jumal ka minu wastu armastus on.“

Grete Spengler ja tema ema olid pisarateni liigutud, nähes niisugust muudatust nende perekonna pea juures.

See oli üks isäralik armas õhtu Spenglerite perekonnas. Midagit ilusat ja rõõgawat liigutas kõikide kooswiibijate südant. Waajama pisarad olid paljudele samasuguste tunnete põhjuseks ja mehed, kes igale waimulikele tundele tuimad olnud, said imelisel liigutatud.

Lühike aeg walises tuas täieline waius. Wiimaks küis h-ra Faber koosolejatelt, kas neil ei oleks mõimalit tulewa laupäewa õhtul tema juure kokkufoguda, et ka tema perekonnal mõimalus oleks osawõtta piibliuurimisest. Sellega olid kõik nõus ja seltskond lahtis koost, läidetud õnnelise tunnetega.

Järgmisel päewal oli naabrite keskel suurt läbitäimist ja elawust märgata. Õfegi kõnetraat wõeti appi.

Järgneb.

Doorsoo osakond

Siljaks jäänud pärjad

Palaw Juuliku päew oli lõpule jõudmas: päite saatis oma viimased kiired üle mägede ja orgude. Weikeses N. külas oli veel elaw liitumine. Pikkamisi weerefid rasked wiljaloomad kodu poole, ning nii mitmeagi südamest idusiwad tänu- ja kiituse palwed ülesse taewase Isa poole, kes kõik neid häid andeid oli saatnud. Rõõmsasti hüppasiwad lapsed just kui olets ka nemad seda mõartust mõistnud, iseäranis sellel raskel ajal. Nende ümmargustel nägudel paistis lapselik rõõm.

Päikene wajus mägede toha ja esimised õhtuwarjud langefid weikese küla pääle, õhtu kell andis oma armast healt kuulda, ning nüüd jooksiwad ka lapsed üksteisest lahtu, iga üks oma kodu. Ühes pimedusega tuli ka waiatus külasse. Minult ühes weikeses majakeses, küla viimases otsas, oli veel tuli. Häktselt kustus nüüd ka sääl tuli; maja üks awanes ja üks wari ilmus läwale. Tasa keerati wõtit lufus ja kergel sammul ruttas see loqu üle tänawa ning kadus ühte weikesesse ilufasse naabrimajakesesse. Kohe selle pääle kuulutas tornikell keskööd.

Noor proua Hellmann — see oli see wari — wärikses kõigest kehast, kui ta oma magadistuppa astus. Seal sirutasiwad kaks pehmet läelest temale wastu. „Ematene! Kuidas on Proua Werneriga?“ „Ole tasa, kallike, homme tahan ma seda sulle ütelda, jõistat ema ja suudles oma last. Sõnakuulelikult pani laps oma peakese padja pääle tagasi ja warsti magas ta oma rahulikku lapseund; kuid ema silma ei tulnud uni nii ruttu ja praegune läbielamine ei läinud tal meelest. Nüüd oli ta surnud, see „hää ema“ Werner, Ta oli ka seda nime ära teeninud tehes igal pool ainult hääd. Kolmkümmend aastat olivad sellest möödas, kui selles samas majas noor abikaas jäädawale unele minus, mahajättes noort leske ainsama pojakesega. Suure usinusega oli ta ennast ja oma weikest last ülespidanud, milleks ainult emaarmastus wõis teda osawatä teha.

Ta ei olnud ju mitte üksi; tema üle walwasiwad truu Isa silmad. Teda aitas üks tugew käsi läbi kõigist raskustest ja sellest pidas ta usaldates kinui. Selle läbi sai tema willets

elu rõõmsaks ja rahuliseks. Ka weike Paul kaswas oma waga ema hoolitsusel mõisilikuks nooreksmeheks. Juba warases nooruseas aitas ta oma emale, mis tema noored käed jaksajiwad. Ka koolis oli ta oma wirtuse, läbi wõitnud oma õpetaja lugupidamise.

Suuremaks saades oli ta korralik ja hoolikas poiss, olles sõnakuulelik oma leiwawanemale ja suureks abiks ning toeks emale. Nõnda möndusid mitmed aastad. Kuid see inimeste waenlane, kes ümber läib kui mõirgaja lõukoer, püüdis ka nende kahe õnne segada.

Paul oli alati tööst otse koju tulnud ja õhtud oma ema seltsis mööda saatnud; kuid ühel õhtul tuli ta mõned tunnid hiljem kodu. Ta rääkis emale et neil oli uusi töölisi juure wõetud ja ka tema saanud uue kaastöölise, kes aga teda ühes teistega kutsunud ühiseft pidusti oja wõtma tulla ja tema ei ole tahtnud ka üksi „iseäralik“ olla.

Mõni päew hiljem lordus see jällegi. See lord hoiatas ema teda südamlilikult ja ütles: „Ole ettewaatlik Paul, halwad seltsilised rikuvad ära hääd kombed.“ Aga kuri hingemenglane ei jätanud järele teda püüdmast hukatusesse saata. Paul ei wõtnud küll järgmist kutsut wastu, aga ta armas sõprade nägudelt pilget lugeda wõimast ja edespäi ei saanud ta enam kutsetele wastu panna, ning ta oli sagedasti kinodes ja restoranides sõprade seltsis. Ema kartus paistis täide minemat: hääd kombed kadusiwad wähehaawal kuid järjekindlalt tema juurest. Kõik ema südamlilikud palwed jäid tagajärjetaks.

Ühel päewal astus Paul närwilikult oma ema juure ja ütles: „Ema, ma tahan ühes oma seltsilistega wäljamaale sõita; kuid sina ära karda midagi. Mina tahan sinu eest aujasti hoolt kanda. Emal tippus südamekõõl seisma jääma: minu ainsam laps tahab mind maha jätta! Ta aimas juba ette ära, mis nüüd saab tulema.

Sellepärast wastas ta harilikul, armjal healel: „Mu poeg, Paul, jää kodumaale, ja pea ennast aujasti ülrel!“

„Ei, ma lähen, ma pean minema,“ wastas ta, nähes et ema ei tahtnud jelleks luba anda ja ta läks tõesti.

Esialgul kirjutas ta väga tihti ja saatis ta emale korralikult raha. Kuid kirjad jäid harvemaks ja kadusid viimaks lõpuliselt.

Ena jäi haiglasemaks; juuksed muutusid walgeteks ja kõnnak väsinuks. Mure poja pärast ja teadmatus tema elu üle, olid selleks palju

kaasa mõjunud. Kuid kõiges oma raskustes oli ta õnnelik oma Lunastaja sees ja rõõmus-
tas selle üle, et Jumal on töötanud kõigile abiks olla, kes ennast tema hooletaks paluvad ja enda elutee tema hooletaks usaldavad.

(Järgneb)

Tarwifa igat wõimalust

(Järg.)

Sellele järgneva waituse lõpul wõttis ta jälle sõna wõttes: „Nüüd tahame neljat wastust kuulda. „Mina suitsetan, sest see on minul harjunud kombeks saanud, millest ma enam lahti ei wõi saada“ ütles üks nooremõitu selfimees. Aga kas Teie ei tea et seda „mina ei wõi mitte“ olemasli ei ole? Ka palju kombeid wõib maha jätta, kui see ka raske paistab. Wanad kreeklased rääkisid: Kõik mis ilus, on raske. Meie elu on kaswamine, wanade pahade harjumuste mahajätmine ja uute paremate omandamine. Meie kaswame wälja esimestest ja juurdume teistesse. Ega's meie sunnitud ole täna sedasama tegema, mis meie eile tegime, kui eilased teod mitte targad ei olnud. Igal päewal on oma algus, iga hommik awab uue elu. Iga uue päewaga peaksite meie uuteks, paremateks olemusteks saama.“

„Ausstatud neiu,“ ütles üks noortest meestest kumrardades, „Teist saaks hea advokaat. Kõige peale on Teil wastus walmis, mis imes-
tama paneb.“

„Usna lihtsalt,“ wastas Anna. „Teie näete — ja loodan, et Teie minu märkusi pahaks ei pane — Teie põhjendused suitsetamise kasuks on nii nõrgad, et neid kergesti wõib tühjaks teha. Siit saadik ei ole mina weel ainustki mõistlikku põhjust kuulnud.“ Tema otselohesed wastused aratafsid kaastreisijates aukartust, poolehoidu ja sellekohast mõtete wahetust, nii et Anna wäheks ajaks pidi waitima. Pääle lühikeste pause küsis ta: „Kas on weel kellegil põhjust, mida wõin arwustada?“ „Jah on“ kuulus kauge-
masti nurgast, „mina suitsetan, sest et pean seda lahjutaks.“ „Kas olete kindel, et Teie arwamine ka õige on?“ küsis Anna. „Pime ehk arwab, et wõib ilma hädaohuta üle tee minna; aga kas on seeläbi tema julgeolek kindlustatud?“

Kui arstid, kes inimese teha läbi uurinud on, ütlevad, et tubak kahjulikult mõjub wõre, erkude kopsude ja südame peale, kas tõendab see Teie arwamist, nagu oleks suitsetamine kahjuta? Oletame mina istuksin ja teeraksin omi põiblaid üksteise ümber tundide wiisi — ega see minule ega kellegile teisele kahju ei teeks. Aga mis kasu oleks sellest, minul ehk kellegil teisel?

Kindlasti on palju auusameelsem see küsimine: Mis kasu on sellest? kui: Mis kahju on sellest? Kas ei arwa Teie et meie miimoodi omi tegusi arwustama peaksite?“ Noormees waitis. Kõige selle järel hüüdis teegi teine: „Praegu jõuame Teie sihtjaama preili. Meie oleme küll kõil Teile väga tänulikud Teie paljude õpetuste eest; aeg on meil väga meelepärast mõõdunud.“ — Siis, pöörates oma selfimeeste poole, ütles ta: „Laskem preilid kolm torda elada.“ See sündis heatahtliselt ja nii waljusti, et naabrid — kaashõitjad omad pead wagonialendest wälja pistisid et näha mis on.

Preili Anna kumrardas ja ütles naeratahes: „Mina pean Teid tänama, et Teie minupärast piibud kõrwale panite ja minu sõnu tähelepanelikult kuulasite. Soowin Teile hääd edu jalgpallimängus ja — ja loodan et Teie tulewikkus eneste aega ja terwist tulufamate asjade kättepüüdmiseks saate kasutama, kui suitsetamine wõi isegi jalgpalli mäng.“ Sellega jättis tema lahtelt jumalaga. Edit seisatas. Salga juht awas ukse ja aitas teda mahaastumisel, ja ütles: „Tänan Teid omalt poolt Teie sõnade eest, usun, et wõin oma kui ka oma selfimeeste eest tõutada, et need sõnad mitte tuulde ei läinud.“

Anna aga tänas oma südames Jumalat selle tunni eest, mis ta suitsetajate wagonis mõõda saanud.

Kuidas Jumal mind kutsus

Ma jutustan oma ümberpöörmise lugu, lootes et see mõnelegi lugejale selgitab Jumala pikkameelt ja armastust patuste pööramises jurma teelt elu teele. Minu vanemad ei olnud kristlased ja seega ei kasvatatud ka mind kristlikult. Lapse eas käisime küll mõnikord pühapäeva koolis aga selle mõju oli üürikene ja suuremaks saades ununes kõik, seda enam, et meie kodus kristlik waim wõõras oli.

Vanemad armastasid seltskondlist elu ja sellepärast olid meie maja uksest alati awatud kofkukogunud noorte pidustustele. Minu noorepõlwe seltsilised olid kõik teatri- ja tantsu sõbrad.

Esimene selge mõiste, püha Waimu tööst minu südame juures, oli mull ühel pühapäewa õhtul olles oma sõpradega juhtumisi Presbiiteri kirikus.

Waimulik muusika meeldis meile ja sellepärast saatsime mõned pühapäewa õhtud kirikus mööda.

Üks paganamaalt tagasitulnud misjonäär jutustas sel õhtul ja kõneles väga ülesõhutamalt misjonitöö tarwidusest wäljamaal. Teda kuulates tuli mulle südamesse imelik, peaaegu wastuseisemata, igatsus, ja teel kodu poole ütlesin ma oma sõbrale: "See täna õhtune kõne sütitas minus igatsuse misjonäriks saada ja ma mõtlen, et seda kindlasti teostama peaksin." Ka tema ütles midagi sellesarnast enda südames tunnud olewat, aga kuidas wõiksime enda nooruse häid päiwi selleks ohwerdada? Nagu tead, peawad misjonärid iseennast ärasalgawat elu elama.

Peagi ununesid need mõtted ja elu läks wana rada mööda edasi.

Kui ma üheksateistkümmend aastat wana olin murdis mind tõsine haigus maha, ja ma pidin lõikusele minema. Et mu terwis nii pea ei paranenud, siis andsid sõbrad mulle nõu ühte sanatoriumi minna, et puhata ja terwist kosutada. See oli üks Seitsemenda päewa Abwendistide asutus.

Üks sugulane plaanitses mind sellel juwel waatama tulla ja meie oliime otsustanud aega lõbusasti mööda saata. Aga kõik need wäljawaated pidid tühjaks minema, ja kurwas, mäsulisel meeleolul jõudsin sanatoriumi, terwist ja jõudu otsima.

Asutuses oli palju külalisi ja nende seas hull jumalatarlitte noori inimesi. Peagi leidsin omale seltsilisi kes niisama lõbu armastasid, kui minagi ja elu ei olnud mitte nii üksil, kui seda ootanud olin.

Arstid, haigetalitajannad ja abilised olid selles sanatoriumis teistsugused, kui teised isikud, kellega ma enne kofku olin puutunud, ja üle terve paiga walitses rahustaw waitkus. Haigetalitajannad olid kenasti, puhtalt, kuid lihtsalt riides. Nad ei awaldanud huwi maailma lõbu vastu, millest mina rääkisin. Aga nad olid õnnelikud ja täis huwi ning waimustust. Lõpuks leidsin ma, et nende usk tegi neid teistsugusteks, kui teised noored inimesed olid, keda ma tundsin. Eht ma küll niisugust usku austasin, ometi ei olnud mull huwi selle eestirjade järel käia. Nii ei wõtnud ma hommikul ja õhtul Jumala teenistusest osa ega käinud ka waimulikudel koosolekul.

Aga mu terwis ei paranenud mitte nagu lootnud olin, ja kahelkandama näbala lõpul ütles arst mulle et minu terwis saamiseks teine lõikus tarwilik on.

Järgmise reede õhtul, kui kell kolmema hakkas teatades noorte koosolekust, oli minu südames imelik igatsus koosolekule minna. Ma panin oma rõõmsatele kaastastele ette minna ja osawõtta jumalateenistusest, kuid waerdes wastasid nad, et seal midagi ei olla, mis meid humitada wõiks, ja nii lämmatades oma tunded ühinesin uendega ja läksin jalutuslõigule. (Järgneb.)

Ujalohased, tähtjad waimulikud kõned

peetakse järgmistes linnades

- Tallinn, Gonsiori tän. nr. 6.
- Tartus, Pihtwa tän. nr. 10, kort. 2.
- Narwas, Peetri turg, Buschkoi maja nr. 19.
- Rakweres, Piht tän. nr. 68.
- Tapal, Rabala tän. nr. 4.
- Paides, Lai tän. nr. 9.
- Pärnus, Karja tän. nr. 3.
- Kuresaares, Kõwer tän. nr. 5.
- Walgas, Uus tän. nr. 24.
- Wõrus, Jüri tän. nr. 6.

Wäljaandja: 1895 a. asutat. 7 p. Ndw. Gesti Liit. Tellimised kui ka rahasaadetused saata Martha Kaba'le, Suur Kompassna tän. nr. 27, krt. 12, Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: M. Wärengrub, Posti tän. 48, kort. 5, Narwas, kuhu kaastööd tulewad saata.